

Företagens ekonomi 2011

NV0109

I denna beskrivning redovisas först administrativa och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	3
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	6
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
B	Kvalitetsdeklaration	6
B.0	Inledning	6
B.1	Innehåll	7
1.1	Statistiska målstorheter	7
1.1.1	Objekt och population	7
1.1.2	Variabler	7
1.1.3	Statistiska mått	8
1.1.4	Redovisningsgrupper	8
1.1.5	Referenstider	8
1.2	Fullständighet	8
B.2	Tillförlitlighet	8
2.1	Tillförlitlighet totalt	8
	Revideringar	9
2.2	Osäkerhetskällor	10
2.2.1	Urval	10
2.2.2	Ramtäckning	12
2.2.3	Mätning	12
2.2.4	Svarsbortfall	14
2.2.5	Bearbetning	16
2.2.6	Modellantaganden	18
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	18

B.3	<i>Aktualitet</i>	19
3.1	Frekvens	19
3.2	Framställningstid	19
3.3	Punktlighet	19
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	19
4.1	Jämförbarhet över tiden	19
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	20
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	20
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	21
5.1	Spridningsformer	21
5.2	Presentation	21
5.3	Dokumentation	21
5.4	Tillgång till primärmaterial	21
5.5	Upplysningstjänster	21
Bilaga 1 – Variabelförteckning		22
	<i>Basfakta, FE-nivå</i>	22
	<i>Resultaträkningsposter, FE-nivå</i>	22
	<i>Specifikationer till personalkostnader</i>	24
	<i>Balansräkningsposter, FE-nivå</i>	24
	<i>Basfakta, VE-nivå</i>	27
	<i>Intäkter, VE-nivå</i>	28
	<i>Kostnader, VE-nivå</i>	28
	<i>Regionala basfakta</i>	29
	<i>Regionala investeringsposter</i>	30

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

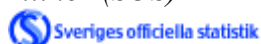
Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån, SCB
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23, Örebro
Kontaktperson: Caisa Bergman
Telefon: 019-17 64 46
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån, SCB
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23, Örebro
<i>Kontaktperson:</i>	Caisa Bergman
<i>Telefon:</i>	019-17 64 46
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

För en del i undersökningen, där uppgifter inhämtas direkt från företagen, föreligger det lagstadgad skyldighet att lämna uppgifter till SCB. I *Svensk författningssamling (SFS 2001:99 och 2001:100)* anges att statistiken är obligatorisk. SCB:s särskilda föreskrifter avseende Företagens ekonomi finns publicerade i *SCB:s författningssamling (SCB-FS 2009:13)*.

Den andra delen i undersökningen bygger på administrativt material som består av deklarationsuppgifter från företagen som är skyldiga att lämna in uppgifterna till Skatteverket för taxeringsändamål.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt *24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)*. Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i *personuppgiftslagen (1998:204)*. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i *lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken*.

Sekretess gäller för uppgifterna i undersökningen, och inget enskilt företags uppgifter kan identifieras. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål får lämnas ut efter särskild prövning. Dessa uppgifter är i så fall avidentifierade.

A.8 Gallringsföreskrifter

Insamlade primärdata arkiveras.

A.9 EU-reglering

Företagens ekonomi utgör huvudkällan till den statistik som regleras i EU-förordningen ”*Europaparlamentets och Rådets förordning nr 295/2008 om statistik över företagsstrukturer*” och är därför anpassad i enlighet med denna förordning.

A.10 Syfte och historik

Syftet med *Företagens ekonomi (FEK)* är att belysa näringslivets (exkl. de finansiella och offentliga sektorerna samt hushållens icke-vinstdrivande organisationer) struktur med avseende på exempelvis lönsamhet, tillväxt, utveckling, finansiering och produktion. Detta gäller såväl nuläge som utveck-

lingen över tid. Sammanställning av statistiken kan ske både på aggregerad nivå och i form av median- och kvartilvärden. Statistiken visas på nationell nivå, branschmässigt avgränsad nivå samt för vissa variabler även på regional nivå.

År 2003 utgjorde det första redovisningsåret för FEK. Undersökningen ersatte då den tidigare undersökningen *Företagsstatistik* vilken i sin tur 1997 ersatte de tidigare undersökningarna *Finansstatistik för företag* och *Industristatistik*. *Finansstatistik för företag* hade funnits sedan 1950 och täckte då intäkter, kostnader och vinster inom större och medelstor industri och handel. Denna statistik kompletterades fr.o.m. årgång 1965 med uppgifter om företagets tillgångar och skulder. Omfattningen har sedan successivt utökats till såväl andra näringar som storleksgrupper. Grunden till *Industristatistik*, som använde sig av arbetsställe som undersökningsenhet, lades 1913. *Industristatistik* belyste främst industrins varuproduktion, intäkter, kostnader, sysselsättning, investeringar samt energiförbrukning.

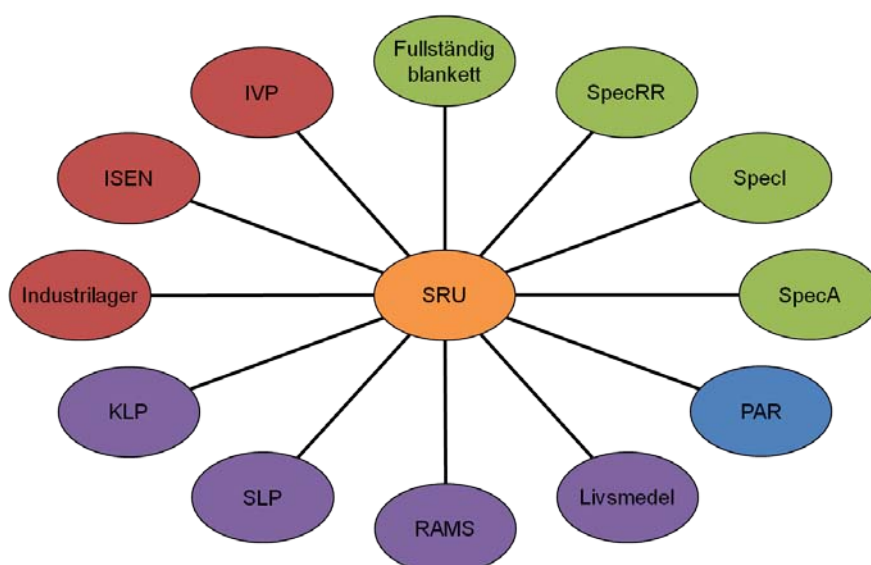
A.11 Statistikanvändning

Företagens ekonomi används främst som underlag för beräkning av national- och finansräkenskaper. Andra användningsområden är som underlag för analyser av kostnadsläge, produktivitetsutveckling, branschens ekonomiska utveckling samt nyckeltalsberäkningar. Användare av Företagens ekonomi är bl.a. Eurostat, Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, OECD, FN, branschorganisationer, banker, redovisningsbyråer, forskare och företag.

A.12 Uppläggning och genomförande

FEK genomförs årligen och är snarare att betrakta som ett *system* av olika statistiska undersökningar än en separat statistisk undersökning. Uppgifter från ett stort antal källor, insamlade på och utanför SCB, kombineras för att producera all den statistik som redovisas rörande FEK:s målvariabler. För en schematisk bild över FEK med de ingående delarna, se figur 1 nedan. Det administrativa materialet (standardiserade räkenskapsutdrag, SRU) är alltså basen i undersökningen och kompletteras sedan med material efter behov.

Figur 1. Schematisk bild över FEK med de ingående delarna

Anm.: Samband och förkortningar förklaras utförligare nedan.

De sammanhållande delarna i detta system utgörs dels av den för alla målvariabler gemensamma populationen (se *avsnitt B1 Innehåll*), dels av variablerna inom variabelområdet ”basvariabler” (se nedan). För att lättare kunna beskriva FEK i allmänhet och statistikens kvalitet i synnerhet delas målvariablerna in i ett antal olika variabelområden. I tabell 1 nedan listas dessa variabelområden tillsammans med den uppgiftskälla eller de uppgiftskällor som används för respektive variabelområde.

Tabell 1. Uppgiftskällor per variabelområde

Variabelområde	Uppgiftskälla/-or	Typ av källa/-or
Basvariabler (gemensamma variabler)	SRU ¹ / Fullständig blankett	Sekundär / primär
Specifikationsvariabler resultaträkning (SpecRR-variabler)	Fullständig blankett / SpecRR-urval	Primär / primär
Specifikationsvariabler investeringar (SpecI-variabler)	Fullständig blankett / Investeringenkät / SpecI-urval	Primär / sekundär / primär
Specifikationsvariabler aktier (SpecA-variabler)	Fullständig blankett / SpecA-urval	Primär / primär
Sysselsättning	Fullständig blankett / KLP / RAMS / SLP / PAR	Primär / sekundär / sekundär / sekundär / sekundär
Lager	Fullständig blankett / SpecRR / Lagerstatistik	Primär / primär / sekundär

¹ Standardiserade räkenskapsutdrag.

Val av uppgiftskällor

Basvariabler: Huvudkällan för basvariablerna är Skatteverkets SRU. För de cirka 600 största företagen i riket används dock inte SRU-materialet utan istället görs en direktinsamling via enkät, den s.k. fullständiga blanketten.

Specifikationsvariabler resultaträkning: För SpecRR-variablerna sker direktinsamling på urvalsbasis via SpecRR-enkäten. Även den fullständiga blanketten innehåller SpecRR-variablerna.

Specifikationsvariabler investeringar: Investeringsuppgifterna hämtas i första hand från den på SCB redan insamlade korttidsstatistiken rörande investeringar (Investeringenkäten). Dessa uppgifter kompletteras dock med en direktinsamling från ytterligare företag via SpecI-enkäten.

Specifikationsvariabler aktier: Uppgifter avseende aktieinvesteringar direktinsamlas via SpecA-undersökningen.

Sysselsättningsvariabler: Med undantag av ett antal frågor i den fullständiga blanketten görs ingen egen direktinsamling i FEK av sysselsättningsvariablerna. Dessa inhämtas istället från redan befintliga källor. De interna källor som används är Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (KLP), Lönestrukturstatistik, privat sektor (SLP) och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Dessutom köps uppgifter in från det privata företaget PAR.

Lagervariabler: Uppgifter om lager ingår som en del i den fullständiga blanketten. För övriga företag, som inte omfattas av den fullständiga blanketten, hämtas uppgifterna om lager från antingen den kortperiodiska Lagerstatistiken eller SpecRR-enkäten.

A.13 Internationell rapportering

FEK levererar årligen uppgifter till Eurostat utifrån de regleringar som finns i EU-förordningen ”Europaparlamentets och Rådets förordning nr 295/2008 om statistik över företagsstrukturer” samt ”Kommissionens förordning nr 251/2009”. Även de preliminära resultaten levereras till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga större förändringar finns planerade för undersökningen.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB beskriver kvaliteten i undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

Innehåll

I detta avsnitt beskrivs statistikens innehåll för att visa hur väl statistiken tillgodoser externa krav och önskemål.

Tillförlitlighet

Informationen under detta avsnitt ska tala om i vilken mån man kan lita på statistiken. För att strukturera informationen behandlas olika osäkerhetskällor som har en påverkan på statistikens kvalitet. Här behandlas också vad myndigheten gör för att minimera dessa osäkerheter.

Aktualitet och punktlighet

Avsnittet ger information om tidsavståndet mellan publicering av statistiken och statistikens referenstid samt om publiceringsfrekvens och hur väl publiceringsplanen har följts.

Jämförbarhet och sam användbarhet

Avsnittet behandlar olika aspekter som påverkar statistikens jämförbarhet över tid och mellan grupper samt möjligheter att använda statistiken tillsammans med annan statistik.

Tillgänglighet och förståelighet

I avsnitt anges i vilka media och kanaler statistiken görs tillgänglig. Information ges också om hur man kan få tillgång till statistikens dokumentation. Även olika referenser anges här till studier, handböcker m.m. som är relevanta för tolkningen av resultat och tillförlitligheten i statistiken.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik* (MIS2001:1) i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/Grupp/Hitta_statistik/Forsta_Statistik/Metod/_Dokument/MIS2001_1.pdf

Företagens ekonomi hämtar uppgifter om företag på två sätt, dels via administrativt material från Skatteverket och dels via direkt insamling med enkät. Dessutom används data från ett antal andra källor vilket innebär att kvalitetsdeklarationen av undersökningen blir komplex. Variablerna som inhämtas via enkät kan kvalitetsgranskas och specificeras bättre. Det administrativa materialet från Skatteverket kan endast rimlighetsbedömas och kompletteras via bokslut. Inga återkontakter med företagen är möjliga att göra. Vidare härleds eller modellberäknas ett antal uppgifter, t.ex. investeringar och vissa regionala variabler.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

FEK redovisar antal företag, antal anställda och ekonomiska variabler om företag och deras verksamhetsenheter (se *avsnitt 2.2.3 Mätning*) för ett kalenderår, se 1.1.5. De ekonomiska variablerna på företagsnivå följer i stort företagets årsredovisningar och omfattar uppgifter ur både resultat- och balansräkning med specifikationer. Redovisningen sker främst efter bransch, antingen på företagsnivå eller på verksamhetsenhetnivå, enligt den gällande standarden för svensk näringsgrensindelning 2007 (SNI 2007). En annan vanlig spridningsvariabel är storleksklass (efter antal anställda). Vissa variabler kan även redovisas regionalt.

1.1.1 Objekt och population

I målpopulationen ingår samtliga företag som bedrivit verksamhet under referensåret exklusive finansiella företag. De undersökta objekten utgörs av företagsenheten som i de flesta fall sammanfaller med den juridiska enheten eller bokslutsenheten. I undantagsfall kan insamlingen ske på koncernnivå eller annan konsolidering av flera juridiska personer.

Med företag menas de juridiska formerna aktiebolag, handels- och kommanditbolag, enskild näringsidkare, ekonomisk förening samt vissa andra juridiska former som bedriver näringsverksamhet.

I de fall företag bedriver flera verksamheter delas företaget in i verksamhetsenheter. Om företaget bedriver verksamhet på flera olika geografiska platser delas företaget in i lokala verksamhetsenheter efter den geografiska fördelningen. Med denna indelning möjliggörs redovisning både på institutionell nivå (företagsnivå), funktionell nivå (verksamhetsnivå) och regional nivå (geografiskt avgränsad). Uppdelning av företag i verksamhetsenheter och lokala verksamhetsenheter sker främst för företag inom avdelning C Tillverkningsindustri, enligt SNI 2007.

1.1.2 Variabler

De variabler som ingår i den slutliga publiceringen av FEK finns redovisade tillsammans med definitioner i bilaga 1. Totalt består denna publicering fr.o.m. referensåret 2007 av 95 variabler. Den institutionella nivån (företagsnivån) innehåller 64 variabler uppdelat på basfakta, resultaträkningsposter (med specifikationer) samt balansräkningsposter. Den funktionella nivån (verksam-

hetsnivån) innehåller 20 variabler, uppdelat på basfakta, intäkter och kostnader. Den regionala nivån innehåller 11 variabler uppdelat på basfakta och investeringsposter. Undersökningen innehåller också detaljerade intäcks- och kostnadsvariabler. Dessa publiceras inte utan används huvudsakligen i nationalräkenskaperna (NR) vid beräkning av bruttonationalprodukten, BNP.

1.1.3 Statistiska mått

De redovisade variablerna presenteras i form av summauppgifter samt vissa relationstal. De ekonomiska summauppgifterna presenteras vanligtvis i miljontals kronor. Relationstalen är vanligt förekommande ekonomiska nyckeltal såsom avkastningsmått, soliditet, likviditet etc. och presenteras som procenttal.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisningen sker främst efter bransch, antingen på företagsnivå eller på verksamhetsnivå. En annan vanlig redovisningsgrupp är storleksklass baserat på antal anställda. En del variabler kan även redovisas regionalt fördelade.

1.1.5 Referensstider

Uppgifterna avser kalenderåret. För de företag som undersöks med den s.k. fullständiga blanketten och har brutet räkenskapsår används dock den redovisningsperiod som omfattar bokslut mellan 1 maj aktuellt kalenderår och 30 april nästkommande kalenderår. För räkenskapsår som omfattar en kortare eller längre tid än 12 månader har flödessiffrorna räknats om till att avse 12 månader. För övriga urvalsundersökta företag samt för företag som baseras på administrativt material och har brutet räkenskapsår avser uppgifterna den redovisningsperiod som avslutas under kalenderåret. Även här räknas dock flödesuppgifterna om till att avse 12 månader.

1.2. Fullständighet

FEK inkluderar alla icke-finansiella företag (01-96 exklusive 64-66 och 84 enligt SNI 2007) som under ett referensår bedrivit näringsverksamhet. De cirka 600 största företagen totalundersöks och kontrolleras mycket noggrant. För resterande företag används administrativt material från Skatteverket kompletterat med urvalsundersökningar, vissa modellskattningar samt data från andra källor. Vissa täckningsproblem finns där företag som är aktiva inte finns med i ramen och vice versa, men detta fel bedöms som litet.

Sammantaget bedöms undersökningen ge en mycket bra bild av de delar av det svenska näringslivet som ska täckas med avseende på exempelvis lönsamhet, tillväxt och produktion. De delar av näringslivet som inte täcks av FEK – finansiella företag, offentliga myndigheter och hushållens icke-vinstdrivande organisationer – undersöks separat.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Vid en bedömning av hur olika fel påverkar statistiken från en undersökning skiljer man ofta på slumpmässiga fel vilka orsakar slumpmässig beräkningsbar

osäkerhet hos de skattade resultaten och systematiska fel som påverkar resultaten i en viss riktning. Med den totala osäkerheten eller totalt fel avses det sammanlagda felet, d.v.s. det slumpmässiga felet tillsammans med det systematiska felet.

Det är inte möjligt att ge ett sammanfattande mått på tillförlitligheten för statistiken som baseras på FEK. Detta beror på att olika källor används för olika variabelområden. De olika källorna är i sin tur behäftade med osäkerhet av olika slag och av varierande storlek. Allmänt kan dock sägas att de variabler som ingår bland basvariablerna, d.v.s. de variabler som baseras på det administrativa materialet, har högst tillförlitlighet.

Nedan ges en sammanfattande bild över vilka feltyper som förekommer i de inom ramen för FEK direktinsamlade källorna. I sammanställningen ingår även det administrativa materialet, SRU. För mer information om de olika källorna, se *avsnitt 2.2.1 Urval*. För de respektive källornas svarsbortfall se *avsnitt 2.2.4 Svarsbortfall*. För övriga källor hänvisas till respektive produkts kvalitetsdeklaration.

Tabell 2. Feltyper per datakälla

Uppgiftskälla	Urval	Ramtäckning	Mätning	Svarsbortfall	Bearbetning	Modellantaganden
SRU		X	X	X	X	X
Fullständig blankett		X	X	X	X	
SpecRR	X	X	X	X	X	
SpecA	X	X	X	X	X	X
SpecI	X	X	X	X	X	X

Revideringar

Både preliminär och slutlig statistik publiceras från Företagens ekonomi. Preliminär statistik publiceras drygt 11 månader efter referensåret och slutlig statistik publiceras 5 månader senare, d.v.s. drygt 16 månader efter referensåret. Till Eurostat skickas den preliminära versionen redan 10 månader efter referensårets utgång, medan den slutliga versionen skickas 18 månader efter referensårets utgång. Mellan de två versionerna görs en detaljerad granskning av materialet. I undantagsfall kan ändringar av materialet även göras efter den slutliga publiceringen. Det finns i dagsläget ingen policy som reglerar revideringar efter det att den slutliga statistiken är publicerad men planer finns på att ta fram en sådan.

Den preliminära statistiken håller enligt SCB god kvalitet. Efter publiceringen av den preliminära statistiken tillkommer vissa nya uppgifter, bl.a. en mindre komplettering av det administrativa materialet, och dessutom görs en detaljerad granskning av främst intäcks- och kostnadsvariabler för SCB:s beräkningar av nationalräkenskaperna.

De nya uppgifter som tillkommer och den granskning som görs mellan preliminär och slutlig publicering kan leda till två huvudtyper av ändringar: företag som av en eller annan anledning får en annan branschkod eller ny ekonomisk information. Byte av branschkod påverkar inte det totala resultatet utan påverkar endast de två branscher som berörs. Ändrade uppgifter kan däremot påverka

totalresultatet. Huvudsakligen påverkar denna granskning detaljerade intäkts- och kostnadsstrukturer som ej publiceras externt.

En studie (*"Use of administrative data for business statistics"*, se SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0109), genomfördes 2010 på uppdrag av Eurostat för att studera skillnaderna mellan de preliminära och slutliga resultaten och för att i förlängningen höja kvaliteten i den preliminära leveransen. Studien identifierade ett antal problemområden som orsakade stora delar av skillnaderna och ledde fram till vissa förändringar i undersökningens tidsplan, modellantaganden och beräkningar i syfte att minska dessa skillnader.

Specifikationsfel

Specifikationsfelet definieras som den avvikelse som uppstår mellan det som undersökningen ska mäta och det som faktiskt mäts. I FEK innebär det att det blir en skillnad mellan statistiskt värde, vilket är det som undersökningen ska mäta enligt gällande förordningar, och fakturavärde, vilket är det som mäts.

De flesta variabler i undersökningen är vanligt förekommande ekonomiska redovisningsvariabler och inte behäftade med något specifikationsfel. Det finns dock undantag, exempelvis produktions- och förädlingsvärdet. Dessa mäts inte i själva undersökningen utan beräknas med hjälp av tillgängliga redovisningsvariabler. Med tanke på undersökningens storlek och detaljeringsgrad borde dock specifikationsfelet vara litet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

De tre specifikationsundersökningarna SpecRR, SpecA och SpecI är alla behäftade med urvalsosäkerhet. Då urvalsdesignerna skiljer sig åt mellan de tre undersökningarna görs här en kortfattad beskrivning för var och en. För exakta urvalstorlekar för de respektive delundersökningarna se *avsnitt 2.2.4. Svarsbortfall*.

SpecRR: SpecRR-urvalet består av cirka 16 300 företag. Urvalet är stratifierat efter bransch i cirka 290 strata. Inom varje stratum dras ett slumpmässigt urval där ett företags inklusionssannolikhet är proportionell mot dess storlek, d.v.s. ett stort företag ges en högre sannolikhet att komma med i urvalet än ett mindre företag. Skattningarna för variablerna beräknas via gruppvisa kvotestimatorer där basvariablerna används som kända totalsummor. För en mer detaljerad beskrivning av skattningsförfarandet, se produktens *Dokumentation av statistiken* (SCBDOK) på SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0109.

Tabell 3 nedan visar i sammandrag hur det slumpmässiga urvalsfelet påverkar skattningen av detaljerade intäktsvariabler per bransch. Det skattade relativa medelfelet (skattningens genomsnittliga avvikelse från det sökta värdet i relation till detta värdes storlek) visas i marginalen till vänster. I översta marginalen visas skattningens relativa eller absoluta tyngd, d.v.s. skattningens andel av den totala nettoomsättningen.

Tabell 3. Samband mellan urvalsosäkerhet och relativ storlek på skattning

Relativt medelfel	Skattningens andel av nettoomsättningen						Totalt
	0-1 %	1-5 %	5-10 %	10-25 %	25-50 %	>50 %	
0-1 %	1 007	119	135	46	59	114	1 480
1-2 %	41	17	24	21	55	160	318
2-5 %	59	16	34	32	67	35	243
5-10 %	200	50	75	69	47	4	445
10-30 %	348	58	85	24	7	0	522
>30 %	990	120	73	5	0	0	1 188
Totalt	2 645	380	426	197	235	313	4 196

Tabellen visar att de flesta variabler som i relativa mått är stora har ett litet medelfel, vilket är positivt. Det finns dock skattningar, i tabellernas nedre högra hörn, där både skattningen och medelfelet kan anses stora. Problemet kan exempelvis uppstå i stratum som är heterogena vad gäller intäktvariabler och där ett enskilt företag får för stor tyngd i skattningarna. De stratum i vilka sådana problematiska skattningar uppträder utreds till nästa årgång och resulterar oftast i antingen en uppdelning av stratumet och/eller en utökning av urvalet i dessa stratum.

SpecA: I urvalet till SpecA-undersökningen ingår cirka 500 företag. Stratifiering görs med avseende på storlek. Inom respektive stratum dras sedan ett obundet slumpmässigt urval (OSU). Även här görs skattningarna via gruppvisa kvotestimatorer.

SpecI: Urvalet till SpecI görs så att alla företag som gjort en investering på minst 5 miljoner kronor och som inte redan täcks av undersökningen *Investeringsenkäten* (se separat *Beskrivning av statistiken* på SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0801) inkluderas. Totalt undersöks cirka 3 600 företag i denna specifikationsundersökning. För företag som inte ingår i varken SpecI eller Investeringsenkäten görs, givet de på företagsnivå kända totala investeringarna från SRU, modellberäkningar av investeringarnas fördelning på objektslag. För de företag som inte ingår i varken SpecI eller Investeringsenkäten imputeras fördelningen. För en kvantifiering av respektive undersöknings och modellberäkningarnas andel av totalskattningen för respektive variabel se tabell 4 nedan.

Tabell 4. Andel av investeringar som täcks av respektive undersökning

Variabel	SpecI, %	Inv.enkäten, %	Modellberäknat, %	Totalt, %
Antal företag	0,4	0,7	98,9	100,0
Bruttoinvesteringar maskiner och inventarier	43,4	20,5	36,1	100,0
Bruttoinvesteringar byggnader och mark	52,6	20,1	27,3	100,0
Summa bruttoinvesteringar	47,4	20,2	32,3	100,0
Nettoinvesteringar maskiner och inventarier	40,5	22,5	37,0	100,0
Nettoinvesteringar byggnader, mark och markanläggningar	59,3	18,4	22,3	100,0
Summa nettoinvesteringar	47,1	21,0	31,9	100,0

2.2.2 Ramtäckning

I målpopulationen ingår samtliga företag som bedrivit verksamhet under referensåret exklusive finansiella företag (K Finans- och försäkringsverksamhet enligt SNI 2007). Dessa företag täcks av andra undersökningar, exempelvis *Finansiella företag, årsbokslut* (se SCB:s webbplats, www.scb.se/FM0402).

Den samordnade urvalsdragningen, SAMU, som årligen görs ur SCB:s företagsdatabas (FDB), används för att avgränsa rampopulationen och för att bestämma vilka företag som ska undersökas direkt via en enkät och vilka som ska samlas in genom det administrativa materialet. För att tillhöra rampopulationen (undersökningspopulationen) ska företaget anses ha bedrivit verksamhet under året, d.v.s. varit aktivt. Ett företag anses som aktivt i FDB om det är arbetsgivarregistrerat, finns i momsregistret eller är registrerat för F-skatt. Förutom de företag som klassificeras som aktiva i FDB görs följande tillägg:

- Inaktiva företag som innehar fastigheter med minst 1 miljon kronor i taxeringsvärde tas med som fastighetsbolag.
- Inaktiva företag som har minst ett aktivt dotterbolag tas med som holdingbolag. Ett holdingbolag eller förvaltningsbolag är ett bolag vars främsta verksamhet består i att ha kontroll över andra företag.

I stora delar överensstämmer rampopulationen och målpopulationen, dock förekommer det några undantag:

- Den samordnade urvalsdragningen görs under november månad för referensåret. Detta innebär att företag som registreras under december månad inte inkluderas i undersökningen. Stora (betydande) företag klassificeras dock manuellt som aktiva.
- De företag som bedriver verksamhet under året men som av olika anledningar läggs ner innan november månad kommer inte heller med i undersökningen. Även här klassificeras dock stora (betydande) företag manuellt som aktiva.
- Företag som är aktiva i FDB, trots att de slutat bedriva verksamhet. Att de fortfarande är aktiva i FDB kan bland annat bero på eftersläpningar i administrativa rutiner. Företagen kommer alltså med i undersökningen, men inga uppgifter kan fås från dem.

Den potentiella under- och övertäckningen som beskrivs ovan leder till att statistiken behäftas med täckningsfel. En studie (Berg 2007: *Addressing coverage and measurement errors using multiple administrative data sources*), se SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0109), som gjorts på detta område indikerar att under- och övertäckningsfel på totalnivå är av samma storleksordning varför det totala täckningsfelet bedöms som litet.

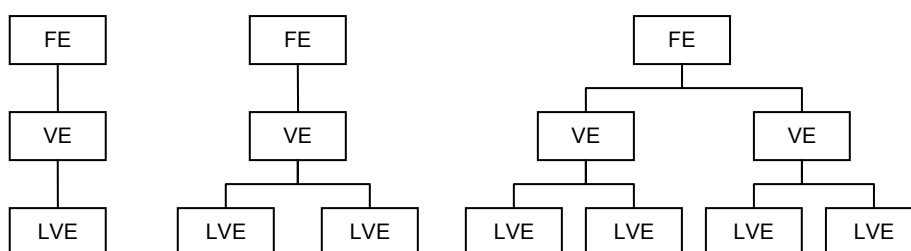
2.2.3 Mätning

Företagens ekonomi (FEK) är som nämnts en kombination av administrativt material och data från dels enkätundersökningar och dels andra källor inom och utanför SCB. Det administrativa materialet (standardiserade räkenskapsutdrag, SRU) används som en bas vilken sedan kompletteras med ytterligare, mer

detaljerade, uppgifter från andra källor.

Större betydande företag delas in i mindre enheter inför enkätundersökning
För de cirka 600 största företagen i riket används inte det administrativa materialet utan istället görs en direktinsamling via enkät, den s.k. fullständiga blanketten. Större företagsenheter (FE) delas in i olika verksamhetsenheter (VE) i de fall de bedriver fler än en verksamhet och kan lämna ekonomiska uppgifter till SCB på den nivån. Om företaget bedriver verksamhet på flera olika geografiska platser delas företaget dessutom in i lokala verksamhetsenheter (LVE) efter den geografiska fördelningen. Indelningen i verksamhets- och lokala verksamhetsenheter sker i nuläget främst för industriföretag.

Figur 1. Översikt över olika företagsstrukturer

Enkätundersökningen till de större betydande företagen

I enkätundersökningen till de större betydande företagen efterfrågas på FE-nivå:

- resultat- och balansräkning, anpassade till *årsredovisningslagen (1995:1554)* tillsammans med ytterligare specifikationer på vissa variabler
- fördelningen av varulager (ej för industriföretag)
- specifikationer på aktier/andelar och materiella anläggningstillgångar

Dessutom efterfrågas på VE-nivå:

- rörelsens intäkter och kostnader samt detaljerade specifikationer till dessa.

Dessutom efterfrågas för företag inom avdelning C Tillverkningsindustri enligt SNI 2007 på LVE-nivå:

- uppgifter om anskaffning och försäljning av materiella anläggningstillgångar.

Syftet med den här delen av undersökningen är uppnå en tillräcklig precision för de mest betydande företag (som tillsammans utgör ungefär en tredjedel av den totala omsättningen och förädlingsvärdet i näringslivet) avseende både de gemensamma variablerna och specifikationsvariablerna.

Enkätundersökningen till utvalda mindre företag

I enkäten till de urvalsundersökta företagen insamlas specifikationer till de uppgifter företagen lämnat i bilagan till inkomstdeklarationen till Skatteverket. Syftet med detta urval är att ge information om framförallt branschvisa intäkts- och kostnadsstrukturer.

Företag för vilka enbart administrativt material används

För övriga företag används enbart det administrativa materialet från Skatteverket. Vad gäller det administrativa materialet är det inte möjligt att dela upp företagen i olika verksamheter och lokala verksamhetsenheter (se *avsnitt 2.2.6 Modellantaganden*).

Allmänt om mätfel

Mätfel uppstår av olika skäl. I FEK kan orsakerna till mätfel vara

- otydliga instruktioner till dem som ska besvara enkäten
- undersökningens stora omfattning som kan leda till att mindre exakta uppgifter fylls i.

Mätfel är svåra att kvantifiera. En mätteknisk analys av de blanketter som används i undersökningen skulle kunna öka kunskapen om mätfelen i FEK och hur man åtgärdar dem.

Uppgifterna från administrativa system innebär liten risk för mätfel

Det administrativa materialet från Skatteverket anse ha hög tillförlitlighet och torde därför orsaka ytterst få mätfel. Tillförlitligheten kommer av att uppgifterna till Skatteverket till stor del kommer direkt från företagens redovisningssystem via automatiska rutiner.

Även om kvaliteten på det administrativa material som används överlag är god pekar Riksrevisionens rapport "2012:13 Skattekontroll av företag" på att det kan finnas brister. Riksrevisionen ger i rapporten ett antal rekommendationer till Skatteverket i syfte att få bättre kontroll på företagens inrapportering av inkomster för beskattning.

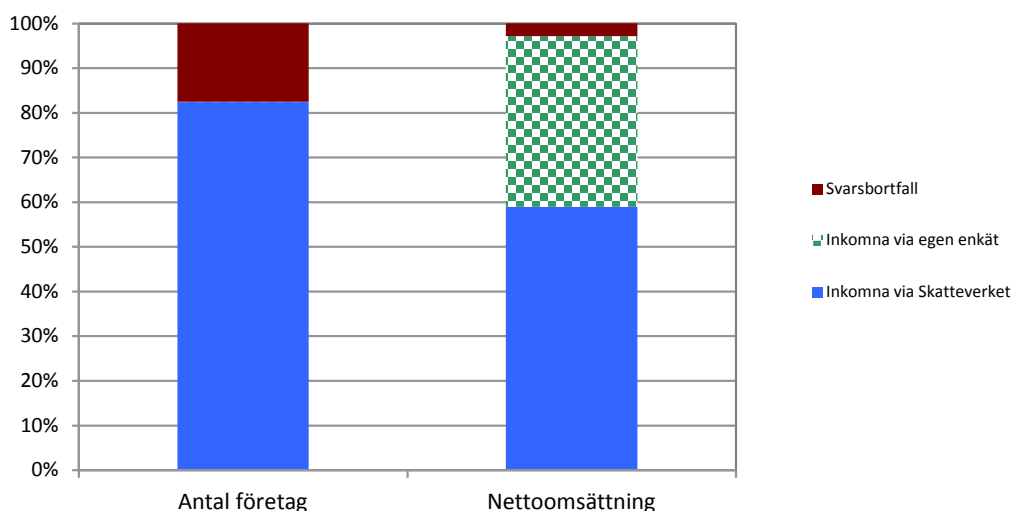
Större risk för mätfel i insamlingen av intäcks- och kostnadsuppgifter

För specifikationsundersökningarna, och framför allt när detaljerade intäcks- och kostnadsuppgifter efterfrågas, är risken för mätfel större, även om instruktioner och definitioner i så stor utsträckning som möjligt anpassas till gällande redovisningsstandard. Företagens redovisning på så detaljerad nivå kan dock variera och ibland krävs specifikationer på finare nivå än redovisningsstandard.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om objektsbortfall; saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall. Den statistik som baseras enbart på det gemensamma variabelinnehållet är inte behäftat med något urvalsfel. Däremot förekommer bortfallsfel. Exempel på bortfall kan vara företag som inte inkommit med sin deklaration till Skatteverket överhuvudtaget eller för sent för SCB:s behov.

Diagram 1. Bortfallets omfattning för det gemensamma variabelinnehållet 2011, totalt för hela näringslivet

Tabell 5. Bortfall i det gemensamma variabelinnehållet 2011, per näringsgren

SNI 2007	Antal under-sökta företag	Därav bortfall	Andel bortfall, %	Bortfallets andel i % av	
				Antal anställda	Nettoomsättning
01-96 exkl. 64-66, 84 Totalt	1 036 548	181 982	17,6	2,9	2,9
01-03 Jord- och skogsbruk, fiske	238 057	41 713	17,5	5,3	8,8
05-09 Utvinning av mineral	749	75	10,0	0,6	0,4
10-33 Tillverkning	54 813	7 345	13,4	1,2	0,8
35-39 El, gas, värme, kyla, vatten, avfall	3 313	355	10,7	0,5	1,1
41-43 Byggverksamhet	91 539	13 970	15,3	3,9	4,4
45-47 Handel	129 238	22 487	17,4	3,0	3,1
49-53 Transport och magasinering	29 941	3 192	10,7	2,0	2,3
55-56 Hotell och restaurang	29 331	4 709	16,1	5,8	6,2
58-63 Informationsverksamhet	54 456	12 356	22,7	2,8	2,9
68 Fastighetsverksamhet	55 443	6 537	11,8	2,9	4,3
69-75 Juridik, ekonomi, vetenskap m.m.	163 882	31 794	19,4	3,9	5,1
77-82 Uthyrning, fastighetsservice m.m.	33 984	6 889	20,3	2,6	3,4
85-88 Utbildning, vård, omsorg	52 701	10 346	19,6	4,6	5,6
90-96 Kultur, fritid, annan serviceverks.	99 101	20 214	20,4	5,8	6,8

Som framgår av tabell 5 ovan uppgår det ovägda bortfallet till 17,6 procent för det gemensamma variabelinnehållet 2011 vilket är högre än 2010 då det var 17,3 procent. Vägt efter antal anställda och nettoomsättning uppgår motsvarande bortfall till 2,9 procent respektive 2,9 procent. Motsvarande andelar 2010 var 3,0 procent respektive 2,8 procent.

Bortfallet i såväl de administrativa källorna som de egna enkäterna bedöms som relativt lågt, som kan ses i tabell 6 nedan. Detta gäller framför allt de vägda andelarna. Effekterna på de basvariabler som publiceras bedöms som låga. Bortfallet har även minskat de senaste årgångarna, både vad gäller administrativt och eget material.

Tabell 6. Bortfall i de respektive källorna 2011

Källa	Antal undersökta företag	Därav bortfall	Andel imputerade företag, %	Bortfallets andel i % av	
				Antal anställda	Nettoomsättning exkl. punktskatter
SRU	1 035 974	181 982	17,6	4,0	4,6
Fullständig blankett	574	0	0,0	0,0	0,0
SpecRR	16 227	2 930	18,1	9,5	7,8
SpecA	575	36	6,3	6,2	4,0 ¹
SpecI	3 640	624	- ²	-	-

¹ Bortfallets andel av totalt aktieinnehav.

² Ej inkomna SpecI-företag rättas manuellt.

Imputering

Imputering för den del av undersökningen som undersöks via enkät berör endast vissa av variablerna, eftersom flertalet kan hämtas från det administrativa materialet eller den officiella årsredovisningen.

För de variabler som inte finns att hämta på detta sätt har imputeringar i första hand gjorts med hjälp av strukturen för företagets inkomna värden föregående år. Om inte heller dessa finns tillgängliga används s.k. medelvärdesimputeringar. Som imputeringsunderlag används i första hand femsiffrig SNI-nivå. Villkoret har varit att minst tre företag måste ingå i gruppen som bildar imputeringsunderlaget. Om det inte funnits ett tillräckligt antal företag i en grupp har en mer övergripande SNI-nivå använts och, där så krävts, en hopslagning av tvåsiffrig SNI-nivå.

För en del variabler har andra imputeringsmetoder använts. Ett exempel på detta är nettoomsättningens fördelning på verksamheter, där uppgifter om möjligt hämtas från undersökningen Industrins varuproduktion om företaget tillhör en industribransch. För vissa kostnadsposter har information, där sådan funnits, hämtats från undersökningen Industrins förbrukning av inköpta varor och tjänster. Denna undersökning innefattar årligen cirka en tredjedel av industribranscherna, vilket innebär att hjälpinformationen inte finns för alla företag som ingår i Företagens ekonomi. Ett tredje exempel är antal anställda, som har fördelats med hjälp av FDB då det saknats på LVE-nivå.

För det administrativa materialet har också medelvärdesimputeringar använts i de flesta fall, dock har grupperna som utgör imputeringsunderlaget delats in annorlunda. Här används både juridisk form, bransch och storleksklass för att bestämma imputeringsunderlaget. Imputeringen av det administrativa materialet avser hela företaget. I det första skedet har femsiffrig SNI-nivå, tillsammans med en viss juridisk form och storleksklass, använts som underlag. Villkoret har varit att det skall finnas minst tjugo företag i varje grupp. Om det ej funnits tillräckligt antal har man arbetat sig uppåt i mer övergripande SNI-indelningar allteftersom.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

Uppgifterna från Skatteverket granskas översiktligt

Det administrativa materialet från Skatteverket granskas framför allt för att kontrollera de värden som har störst effekt på sin redovisningsgrupp. Vid granskning av det här materialet förlitar sig SCB på jämförelser mot tidigare årgångar, andra källor eller årsredovisningar eftersom ingen möjlighet finns att verifiera uppgifterna hos uppgiftslämnarna direkt.

Liten risk för fel eftersom elektronisk insamling dominerar

Den stora majoriteten av företag lämnar uppgifter på elektronisk väg och andelen har också ökat år efter år. Detta minskar den manuella dataregistreringen och därmed också risken för fel till följd av denna. År 2011 lämnade 95 procent av företagen som ingår i de tre specifikationsundersökningarna sina uppgifter elektroniskt, jämfört med 48 procent 2005.

Maskinell granskning och manuella åtgärder för att minimera felen

Det material som har samlats in direkt från de större betydande företagen granskas maskinellt och mycket noggrant av SCB:s insamlingsavdelning med logiska kontroller (summeringar), rimlighets- och sambandskontroller. Om dessa kontroller visar på att uppgifter kan vara avvikande eller felaktiga vidtas åtgärder för att fastställa deras riktighet eller korrigera dem. Exempel på åtgärder är att kontakta uppgiftslämnaren för verifiering eller att verifiera uppgiften med hjälp av andra källor, t.ex. årsredovisningar.

Även de övriga urvalsundersökta företagen granskas maskinellt, om än inte fullt lika noggrant som de stora. Alla företag granskas på övergripande nivå; de företag som bidrar med de största värdena granskas även mer ingående. Om avvikelser upptäcks görs manuella verifieringar på liknande sätt som för de större betydande företagen.

Alla uppgifter granskas på bransch- och riksnivå

Som ett sista steg granskas materialet på bransch- och riksnivå. För att säkra kvaliteten i tidsserierna görs jämförande analyser med resultaten från tidigare år. I den mån det är möjligt görs också avstämningar mot andra undersökningar för att upptäcka eventuella avvikelser före publicering.

Andra bearbetningsfel

Andra bearbetningsfel som kan förekomma är t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den mänskliga faktorn, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Årliga utvärderingar för att förebygga fel i kommande undersökningsomgångar

Efter varje undersökningsomgång gör SCB en utvärdering för att upptäcka områden där arbetssätt och processer kan bli effektivare för att minimera risken för framtida fel. Företrädare för FEK och företrädare för Nationalräkenskaperna, som är den stora huvudanvändaren av statistiken, för en dialog med syfte att löpande förbättra FEK, i vilket ingår att minimera risken för fel. Även insamlingsavdelningen konsulteras i detta arbete. Sammantaget torde storleken på bearbetningsfel, framför allt vad gäller de publicerade basvariablerna, vara små

med tanke på hur många både maskinella och manuella kontroller som görs.

2.2.6 Modellantaganden

För undersökningen föreligger det ett flertal modellantaganden som inte framkommer under ovanstående rubriker.

- Företagen i det administrativa materialet antas tillhöra endast en bransch (näringsgren) även om företaget enligt FDB (företagsdatabasen) är verksamt inom fler än en bransch.
- Företagen i det administrativa materialet antas ha samma fördelning av sina investeringar som företagen som ingår i urvalsundersökningarna.

Även om det i enskilda fall kan påverka resultatet bedömer SCB att effekterna av dessa antaganden på branschnivå, storleksklass eller annan redovisningsnivå är små. Ett exempel på det är att ett enskilt företag får en modellberäknad felaktig fördelning av investeringar. För att få mer kunskap om fel orsakade av modellantaganden skulle dock närmare studier i ämnet behövas.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

I tabell 7 nedan presenteras variationskoefficienten i procent för ett antal basvariabler på grov SNI-nivå. Variationskoefficienten, även kallat relativt medelfel, beräknas som standardavvikelsen dividerat med medelvärdet vilket gör spridningsmättet jämförbart för olika variabler och redovisningsgrupper. Förädlingsvärdet beräknas genom att kombinera basvariabler med specifikationsvariabler. Därför ingår även ett bidrag till standardavvikelsen som kommer från specifikationsundersökningen avseende intäkter och kostnader i beräkningen av variationskoefficienten för förädlingsvärdet.

Tabell 7: Variationskoefficient i procent för ett antal basvariabler

SNI 2007	Antal företag	Antal anställda	Nettoomsättning	Personalkostnader	Bruttoinvesteringar	Förädlingsvärde
Totalt	0,0	0,1	0,2	0,1	0,8	0,1
A	0,0	0,4	1,7	0,4	1,2	2,3
B	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
C	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
D	0,0	0,1	0,5	0,1	1,1	0,4
E	0,0	0,1	1,2	0,1	3,4	0,5
F	0,0	0,1	0,3	0,1	13,5	0,1
G	0,0	0,1	0,6	0,1	0,8	0,2
H	0,0	0,1	0,3	0,2	0,3	0,3
I	0,0	0,2	0,2	0,2	0,9	0,3
J	0,0	0,3	0,4	0,3	0,8	0,3
L	0,0	0,1	0,4	0,2	1,0	0,5
M	0,0	0,1	0,3	0,2	1,5	0,6
N	0,0	0,4	0,4	0,3	3,0	0,5
P	0,0	1,1	1,2	1,2	5,1	1,2
Q	0,0	0,4	0,5	0,5	1,2	0,5
R	0,0	0,3	0,2	0,3	1,2	0,5
S	0,0	0,2	0,8	0,5	1,7	0,4

Variationskoefficienterna är med några få undantag mycket låga. Detta gäller även för förädlingsvärdet som beräknas som en kombination av basvariabler och specifikationsvariabler.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökning, uppgiftsinsamling och publicering för undersökningen sker årligen.

3.2 Framställningstid

Slutliga resultat från undersökningen skall publiceras samt sändas till Eurostat senast 18 månader efter referensårets utgång. Preliminära resultat från undersökningen skall sändas till Eurostat senast 10 månader efter referensårets utgång samt publiceras senast 12 månader efter referensårets utgång. Leverans till Nationalräkenskaperna sker 15 månader efter referensårets utgång.

Uppgiftsinsamling sker i tre olika omgångar, i april, augusti respektive september efter referensårets utgång. Det administrativa materialet från Skatteverket anländer i två omgångar, en leverans i augusti 8 månader efter referensårets utgång och en leverans i januari 13 månader efter referensårets utgång.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik och datum för planerade publiceringar hittas i publiceringsskalendern på SCB:s webbplats, www.scb.se.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med 1997 är FEK och Företagsstatistiken anpassad till *årsredovisningslagen (1995:1554)*. Det innebär att vissa förändringar i redovisningspraxis påverkar statistiken från och med referensåret 1997. Exempelvis fick resultat- och balansräkningen nytt utseende i och med detta.

Fastighetsförvaltning (68 enligt SNI 2007, 70 enligt SNI 2002) ingår i Företagsstatistiken från och med 1997. För tidigare år kan inga jämförelser göras för denna bransch.

Vissa holdingbolag redovisades till och med årgång 1996 på betjäнад bransch och i den största storleksklassen oavsett faktiskt antal anställda. I redovisningen 1997 till och med år 2002 redovisades samtliga holdingbolag i 74.150 enligt SNI 2002 (64.202 eller 70.100 enligt SNI 2007) och efter sitt faktiska antal anställda, när det gäller den institutionella redovisningen (företagsnivå). För den funktionella redovisningen (verksamhetsnivå) redovisas holdingbolagen på betjäнад bransch. I redovisningen från och med år 2003 redovisas holdingbolagen på betjäнад bransch även när det gäller den institutionella redovisningen.

Samhallkoncernen och affärsverken (Svenska kraftnät, Statens järnvägar, Luftfartsverket samt Sjöfartsverket) redovisades till och med 1996 utanför bolagssektorn. Från och med 1997 ingår även dessa företag i sin bransch och storleksklass.

Från och med 2001 ingår även enskilda näringsidkare inom A och B Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske enligt SNI 2002 (A Jordbruk, skogsbruk och fiske enligt SNI 2007). 2001 fanns 158 000 företag i dessa branscher med en total omsättning på 90 miljarder kronor. Av dessa var 147 000 företag enskilda näringsidkare med en total omsättning på 38 miljarder kronor. Jämförelse med tidigare år kräver således att man exkluderar dessa från populationen.

För perioden 1997-2002 har insamlingsmetodiken av data ändrats från ett urvalsförfarande till en totalundersökning, genom att samtliga standardiserade räkenskapsutdrag från Skatteverket används för att beskriva de företag som ej enkätundersöks. Från och med 2003 har insamlingsmetodiken åter ändrats och nu görs en kombinerad total- och urvalsundersökning.

Med hjälp av Industristatistik kan man för industribranscher följa vissa variabler och göra jämförelser över tiden från 1968. Med hjälp av Finansstatistiken kan man göra jämförelser från 1973. Från 1980 har kvaliteten förbättrats successivt genom övergången från små urval till totalundersökning av företagen.

I och med referensår 2008 övergick FEK till en ny branschindelning, SNI 2007. Denna ersätter den tidigare indelningen SNI 2002. Såväl årgång 2007 som 2008 finns redovisad i både gammal och ny indelning. Fr.o.m. referensår 2009 kommer data endast publiceras i den nya nomenklaturen. För att uppfylla syftet att kunna studera näringslivets utveckling över tid finns tillbakaräknat material enligt den nya indelningen tillgängligt för åren 2000-2006. En separat kvalitetsdeklaration för denna tillbakaräkning finns tillgänglig på SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0109.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Vid jämförelser mot andra länder så bör man ha i åtanke att EU:s förordning *"Rådets förordning nr 58/97 om statistik rörande företagsstrukturer"* avser referensåret 1995 och framåt, men att den i praktiken först fått genomslag för referensåret 1997. Fr.o.m. referensåret 2008 ersätts denna förordning av *"Europaparlamentets och Rådets förordning nr 295/2008 om statistik över företagsstrukturer"*. Syftet med den nya förordningen är bl.a. att säkerställa ett fortsatt statistiskt stöd för beslut inom nuvarande politikområden.

Många av variablerna i Företagens ekonomi är unika för undersökningen. En del av variablerna kan dock jämföras mot resultaten från andra undersökningar inom Sverige, t.ex. Industrins varuproduktion, Momsstatistiken, Investeringsstatistiken samt Post- och telekommunikationsundersökningen.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

De i undersökningen ingående företagen och deras underenheter styrs av vilka företag som är aktiva i företagsregistret. Andra undersökningar som använder

den samordnade urvalsdragningens (SAMU) ram kan i princip kombineras med undersökningen.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiska meddelanden i serie NV 19, SCB:s statistiska databaser, EU:s databaser.

5.2 Presentation

Materialet presenteras i tabellform och diagram med kompletterande text.

5.3 Dokumentation

Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument, *Beskrivning av statistiken (BAS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, www.scb.se/NV0109.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få ut avidentifierat mikromaterial för egna bearbetningar.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar om och frågor rörande Företagens ekonomi kan fås genom att kontakta kundservice på telefon 019-17 64 50 eller e-postadress fek.ns@scb.se.

Bilaga 1 – Variabelförteckning

Nedanstående förteckning innehåller de variabler som ingår i den slutliga redovisningen av FEK 2011. Förutom definitioner av dessa variabler finns i förekommande fall även kopplingar till BAS-konton.

Basfakta, FE-nivå

Antal företag: Antal aktiva icke-finansiella företag under referensåret (t.o.m. utgången av november månad, 01-96 exkl. 64-66, 84 enligt SNI 2007).

Antal anställda: Antal anställda avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Nettoomsättning: Med nettoomsättning avses intäkter från företagets huvudsakliga rörelse för sålda varor och utförda tjänster. Den nettoomsättning som publiceras är exklusive punktskatter och dessutom justerad för merchanting (d.v.s. intäkter från varor som såväl tillverkas/köps som säljs utomlands utan att passera rikets gränser har räknats bort).

Produktionsvärde: Med produktionsvärde avses värdet av den faktiska produktionen utförd av företagen under året. Värdet baseras på försäljning, d.v.s. nettoomsättningen, justerat för förändringar av lager och pågående arbete, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter exklusive bidrag, kursvinster och reavinster samt inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (så att enbart handelsmarginalen ingår för dessa varor).

Förädlingsvärde: Förädlingsvärdet är ett mått på den sammanlagda värdeökningen som producerats av företaget (m.a.o. dess bidrag till bruttonationalprodukten) och definieras i Företagens ekonomi som produktionsvärdet minus kostnader för köpta varor och tjänster som använts som insats i produktionen. Här ingår inte löner, sociala avgifter och inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (eftersom enbart handelsmarginalen ingår för dessa i produktionsvärdet).

Summa tillgångar: Det bokförda värdet av företagets samlade tillgångar, såväl anläggningstillgångar som omsättningstillgångar. Är definitionsmässigt lika med summan av eget kapital och skulder och kallas även balansomslutning.

Bruttoinvesteringar: Årets anskaffningar av materiella anläggningstillgångar. Här ingår nyanskaffningar samt förbättringsutgifter som stadigvarande höjer värdet på materiella anläggningstillgångar.

Nettoinvesteringar: Årets anskaffningar minus årets avyttringar av materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget fått vid försäljning av den materiella anläggningstillgången.

Resultaträkningsposter, FE-nivå

Nettoomsättning: Med nettoomsättning avses intäkter från företagets huvudsakliga rörelse för sålda varor och utförda tjänster. Den nettoomsättning som

publiceras är exklusive punktskatter och dessutom justerad för merchanting (d.v.s. intäkter från varor som såväl tillverkas/köps som säljs utomlands utan att passera rikets gränser har räknats bort). BAS-konto 30-37 exkl. 3750.

Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning: Posten summerar förändringar av lager och pågående arbete till följd av tidsförskjutning mellan produktion och fakturering. Förändring till följd av normal inkurans (värdeminskning av en vara beroende på att den är skadad, tekniskt eller modemässigt föråldrad eller liknande) ska inkluderas. BAS-konto 4932, 4940-4950, 4970, 4990.

Övriga rörelseintäkter: I posten ingår intäkter som är sekundära i rörelsens normala verksamhet, exempelvis hyresintäkter, försäkringsersättningar, vinster vid avyttring av anläggningstillgångar, valutakursvinster och bidrag för personal. Posten innehåller även aktiverat arbete för egen räkning med vilket avses rörelsens direkta och indirekta nedlagda kostnader på egna anläggningstillgångar som aktiverats i balansräkningen. BAS-konto 38-39.

Råvaru-, handelsvarukostnader: Posten inkluderar anskaffningsvärdet av råvaror (material för vidarebearbetning, vanligtvis i industriföretag) och handelsvaror (återförsäljs utan vidarebearbetning, vanligtvis i handelsföretag), samt kostnader för legoarbeten och underentreprenader för att producera rörelsens varor och/eller tjänster. BAS-konto 4910-4920, 4931, 4960, del av 40-47.

Övriga externa kostnader: I posten övriga externa kostnader ingår bl.a. lokalhyror, energikostnader inkl. värme, kyla och belysning (exkl. energi som råvara i produktionen), bilkostnader, frakter, telefon, revisions- och bokföringsarvoden m.m. Även nedskrivningar av omsättningstillgångar ingår här. BAS-konto 50-69, 7740, 7790.

Summa personalkostnader: Personalkostnaderna inkluderar löner, pensioner, sociala avgifter och övriga personalkostnader såsom utbildning, hälsovård och representation. BAS-konto 70-76.

Övriga rörelsekostnader: I posten ingår kostnader som är sekundära i rörelsens normala verksamhet, exempelvis valutakursförluster, förlust vid avyttring av anläggningstillgångar eller omstruktureringskostnader. BAS-konto 79.

Summa av- och nedskrivningar: Posten inkluderar såväl avskrivningar som nedskrivningar av både immateriella och materiella anläggningstillgångar. (Nedskrivning av omsättningstillgångar ingår i posten Övriga externa kostnader.) BAS-konto 7710-7730, 7760-7780, 78.

Rörelseresultat: Rörelsens intäkter minus rörelsens kostnader. Rörelseintäkterna består av summan av nettoomsättning, förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning samt övriga rörelseintäkter medan rörelsekostnaderna består av summan av råvaru- och handelsvarukostnader, övriga externa kostnader, personalkostnader, övriga rörelsekostnader samt av- och nedskrivningar.

Resultat från finansiella investeringar: Posten innehåller intäkter och kostnader från företagens finansiella verksamhet, såsom resultat från andelar i koncern- och intresseföretag eller andra typer av värdepapper/fordringar samt ränteutgifter/-kostnader. BAS-konto 80-84.

Rörelseresultat efter finansiella poster: Rörelseresultat plus/minus resultat från finansiella investeringar.

Extraordinära intäkter och kostnader: I posten ska enligt Redovisningsrådet inkluderas intäkter och kostnader som uppkommer i sällsynta undantagsfall, exempelvis jordbävningar, krigshändelser eller konfiskation av utländska dotterbolag. BAS-konto 8710, 8750.

Bokslutsdispositioner: Bokslutsdispositioner är redovisningsåtgärder som vidtas vid årsbokslut med syfte att redovisa ett visst resultat till beskattning. Exempel på sådana bokslutsdispositioner är förändring av periodiseringsfond, mottagna/lämnade koncernbidrag och överavskrivningar (skillnaden mellan bokföringsmässiga och planenliga avskrivningar). BAS-konto 88.

Skatt på årets resultat: Innehåller räkenskapsårets skatt som kan bestå av såväl inkomstskatt som annan skatt, exempelvis uppskjuten skatt. BAS-konto 89 exkl. 8990.

Årets resultat: Resultat efter finansiella poster plus/minus extraordinära intäkter och kostnader, bokslutsdispositioner samt skatt. BAS-konto 8990.

Specifikationer till personalkostnader

Lönekostnader: Posten inkluderar löner och andra ersättningar. BAS-konto 70-73.

Sociala avgifter och övriga personalkostnader: Posten inkluderar sociala avgifter, pensioner och övriga personalkostnader såsom utbildning, hälsovård och representation. BAS-konto 74-76.

Balansräkningsposter, FE-nivå

Summa immateriella tillgångar: I posten ingår patent, licenser, goodwill och liknande. BAS-konto 10.

Byggnader, markanläggningar och mark: Posten inkluderar byggnader, markanläggningar och mark samt även förbättringsutgifter på annans fastighet. BAS-konto 11 exkl. 1180.

Maskiner och inventarier: Posten inkluderar maskiner och andra tekniska anläggningar avsedda för produktionen samt inventarier, verktyg och installationer. BAS-konto 12 exkl. 1280.

Förskott avseende mat. anl.tillgångar och pågående nyanläggningar: Avser förskott och pågående nyanläggningar av såväl byggnader, markanläggningar och mark som maskiner och inventarier. BAS-konto 1180, 1280.

Summa materiella anläggningstillgångar: Summan av byggnader, markanläggningar och mark, maskiner och inventarier samt förskott avseende materiella anläggningstillgångar och pågående nyanläggningar. BAS-konto 11-12.

Aktier och andelar (anläggningstillgångar): Innefattar aktier och andelar i svenska och utländska dotter-, koncern- och intresseföretag. BAS-konto 1310, 1330.

Andra finansiella anläggningstillgångar: Innefattar långfristiga fordringar på koncernföretag och intresseföretag samt andelar och värdepapper i andra företag, långfristiga lån till delägare eller närstående samt uppskjuten skattefordran och andra långfristiga fordringar. BAS-konto 1320, 1340-1380.

Summa finansiella anläggningstillgångar: Summan av aktier och andelar samt andra finansiella anläggningstillgångar. BAS-konto 13.

Summa anläggningstillgångar: Summan av immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. BAS-konto 10-13.

Varulager m.m.: Posten innehåller samtliga typer av varor som lagerhålls samt varor och tjänster som tillverkas eller tillhandahålls för egen eller annans räkning. Exempel på sådana kan vara råvaror, halvfabrikat, handelsvaror eller värdepapper. BAS-konto 14.

Kundfordringar: Posten innehåller fordringar på företagets kunder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen. Kundfordringar på koncern- och intresseföretag ingår inte här utan i posten Övriga fordringar. BAS-konto 1510-1550, 1580.

Övriga fordringar: Posten innehåller exempelvis kundfordringar på koncern- och intresseföretag (se ovan), skatte- och momsfordringar kortfristiga fordringar hos anställda och avräkning för skatter. BAS-konto 1560-1570, 1610-1680.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter: Posten innehåller nettot av förutbetalda intäkter och upplupna (ej fakturerade) intäkter. BAS-konto 17.

Summa kortfristiga fordringar: Summan av kundfordringar, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt övriga fordringar. BAS-konto 15-17 exkl. 1690.

Summa kortfristiga placeringar: Posten innehåller placeringar som är avsedda att realisera inom 12 månader efter balansdagen. BAS-konto 18.

Kassa och bank: I posten ingår likvida medel såsom kontantkassor och tillgångar på girokonton och checkkonton. BAS-konto 19.

Summa omsättningstillgångar: Summan av varulager, kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt kassa och bank. BAS-konto 14-19 exkl. 1690.

Summa tillgångar: Summan av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. skulder. Även känt som balansomslutning och definitionsmässigt lika med summa eget kapital och skulder. BAS-konto 10-19.

Aktiekapital: Posten visar storleken på det av ägarna insatta aktiekapitalet. På företagsnivå förändras posten enbart i samband med exempelvis fond- eller nyemission. BAS-konto 2081, 2082.

Övrigt bundet eget kapital: Posten innehåller tillgångar i uppskrivningsfonder eller reservfonder. BAS-konto 2085, 2086

Balanserad vinst/förlust: Posten innehåller förutom balanserad vinst/förlust även annat fritt eget kapital såsom koncernbidrag, aktieägartillskott eller överkursfond. BAS-konto 2067, 2091-2098.

Årets resultat: Posten innehåller årets resultat och är definitionsmässigt lika med årets resultat enligt resultaträkningen. Observera att denna post ej är tillgänglig för handels- och kommanditbolag samt enskilda näringsidkare, se nedan. BAS-konto 2099.

Eget kapital i HB/KB, enskilda näringsidkare: För handels- och kommanditbolag samt enskilda näringsidkare finns inte information om de i eget kapital ingående delarna. Summa eget kapital utgörs därför för dessa organisationsformer av denna samlingspost. BAS-konto 20.

Summa eget kapital: Eget kapital utgör skillnaden mellan företagets tillgångar och skulder. Posten beräknas som summan av aktiekapital, övrigt bundet eget kapital, balanserad vinst/förlust samt årets resultat. Inkluderar även eget kapital i HB/KB, enskilda näringsidkare. BAS-konto 20.

Periodiseringsfonder: Posten innehåller företagets periodiseringsfonder vilka kan användas för att utjämna resultatet över ett antal år. BAS-konto 2110-2149.

Ackumulerade överavskrivningar: Posten innehåller skillnaden mellan företagets avskrivningar enligt plan och de skattemässiga avskrivningarna. BAS-konto 2150.

Övriga obeskattade reserver: Posten innehåller ersättningsfonder, obeskattade intäkter och andra obeskattade reserver som exempelvis lagerreserv. BAS-konto 2160, 2180, 2190.

Summa obeskattade reserver: Summan av periodiseringsfonder, ackumulerade överavskrivningar och övriga obeskattade reserver. BAS-konto 21.

Avsättningar för pensioner: Posten innehåller företagets avsättningar för pensioner, antingen enligt tryggandelagen eller också övriga liknande avsättningar. BAS-konto 2210, 2230.

Övriga avsättningar: Posten innehåller avsättningar för exempelvis garantier och uppskjutna skatter. BAS-konto 2240, 2250, 2220, 2290.

Summa avsättningar: Summan av avsättningar för pensioner och övriga avsättningar. BAS-konto 22.

Summa långfristiga skulder: Posten innehåller skulder eller delar av skulder som förfaller till betalning senare än ett år efter balansdagen. BAS-konto 23.

Förskott från kunder: Betalningar från och obetalda fakturor till kunder där motprestation ännu inte lämnats. BAS-konto 2420, 2430.

Leverantörsskulder: Skulder till leverantörer för mottagna varor eller tjänster som ännu ej betalats. BAS-konto 2440.

Skatteskulder: Posten innehåller vid balansdagen aktuella skatteskulder för exempelvis moms, inkomstskatt eller fastighetskatt. BAS-konto 25.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter: Posten innehåller nettot av övriga upplupna (ej betalda) kostnader för exempelvis löner, pensioner eller räntor samt förutbetalda intäkter. BAS-konto 29.

Övriga kortfristiga skulder: Posten innehåller andra skulder eller delar av skulder som förfaller till betalning inom 12 månader från balansdagen. BAS-konto 24 exkl. 2420-2440, 26-28.

Summa kortfristiga skulder: Summan av förskott från kunder, leverantörsskulder, skatteskulder, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter samt övriga kortfristiga skulder. BAS-konto 24-29.

Summa eget kapital och skulder: Det bokförda värdet av företagens egna kapital, obeskattade reserver, avsättningar samt lång- och kortfristiga skulder. Även känt som balansomslutning och definitionsmässigt lika med summa tillgångar. BAS-konto 20-29.

Basfakta, VE-nivå

Antal anställda: Antal anställda avser medeltalet anställda omräknat till heltidspersoner i enlighet med vad som redovisas i företagets årsredovisning.

Nettoomsättning: Med nettoomsättning avses intäkter från företagets huvudsakliga rörelse för sålda varor och utförda tjänster. Den nettoomsättning som publiceras är exklusive punktskatter och dessutom justerad för merchanting (d.v.s. intäkter från varor som såväl tillverkas/köps som säljs utomlands utan att passera rikets gränser har räknats bort).

Produktionsvärde: Med produktionsvärde avses värdet av den faktiska produktionen utförd av företagen under året. Värdet baseras på försäljning, d.v.s. nettoomsättningen, justerat för förändringar av lager och pågående arbete, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter exklusive bidrag,

kursvinster och reavinster samt inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (så att enbart handelsmarginalen ingår för dessa varor).

Förädlingsvärde: Förädlingsvärdet är ett mått på den sammanlagda värdeökningen som producerats av företaget (m.a.o. dess bidrag till bruttonationalprodukten) och definieras i Företagens ekonomi som produktionsvärdet minus kostnader för köpta varor och tjänster som använts som insats i produktionen. Här ingår inte löner, sociala avgifter och inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (eftersom enbart handelsmarginalen ingår för dessa i produktionsvärdet).

Bruttoinvesteringar: Årets anskaffningar av materiella anläggningstillgångar. Här ingår nyanskaffningar samt förbättringsutgifter som stadigvarande höjer värdet på materiella anläggningstillgångar.

Nettoinvesteringar: Årets anskaffningar minus årets avyttringar av materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget fått vid försäljning av den materiella anläggningstillgången.

Intäkter, VE-nivå

Intäkt industriell produktion: Intäkter som går att hänföra till avdelning A-F enligt gällande standard för svensk produktindelning 2007 (SPIN 2007).

Intäkt av handel: Intäkter som går att hänföra till avdelning G enligt SPIN 2007.

Intäkter av övrig verksamhet: Intäkter som går att hänföra till avdelning H-S enligt SPIN 2007.

Övriga rörelseintäkter: I posten ingår intäkter som är sekundära i rörelsens normala verksamhet, exempelvis hyresintäkter, försäkringsersättningar, vinster vid avyttring av anläggningstillgångar, valutakursvinster och bidrag för personal.

Lagerförändring: Posten inkluderar förändringar i verksamhetens lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning.

Aktiverat arbete: Med aktiverat arbete för avses här rörelsens direkta och indirekta nedlagda kostnader på egna anläggningstillgångar som aktiverats i balansräkningen.

Summa rörelseintäkter: Summan av intäkter av industriell verksamhet, handel och övrig verksamhet samt övriga rörelseintäkter, lagerförändring och aktiverat arbete.

Kostnader, VE-nivå

Råvarukostnad: Kostnader för varor som går in i produktionen. Inkluderar även legoarbeten och underentreprenader.

Kostnad handelsvaror: Kostnader för varor som säljs vidare utan någon form av vidareförädling.

Lönekostnad: Kostnader för löner och andra ersättningar.

Övriga personalkostnader: Övriga personalkostnader inkluderar pensioner, sociala avgifter och övriga personalkostnader såsom utbildning, hälsovård och representation.

Övriga externa kostnader: I posten övriga externa kostnader ingår bl.a. lokalhyror, energikostnader inkl. värme, kyla och belysning (exkl. energi som råvara i produktionen), bilkostnader, frakter, telefon, revisions- och bokföringsarvoden m.m. Även nedskrivningar av omsättningstillgångar ingår här.

Övriga rörelsekostnader: I posten ingår kostnader som är sekundära i rörelsens normala verksamhet, exempelvis valutakursförluster, förlust vid avyttring av anläggningstillgångar eller omstruktureringskostnader.

Summa rörelsekostnader: Summan av kostnader för råvaror, handelsvaror och löner samt övriga personalkostnader, övriga externa kostnader samt övriga rörelsekostnader.

Regionala basfakta

Antal arbetsställen: Antalet arbetsställen för de företag som ingår i undersökningspopulationen. Redovisas på ngs.

Antal anställda: Antal anställda avser medeltalet anställda som redovisas i företagens officiella årsredovisning. Med detta avses antalet anställda omräknat till heltidspersoner på årsbasis.

Produktionsvärde: Med produktionsvärde avses värdet av den faktiska produktionen utförd av företagen under året. Värdet baseras på försäljning, d.v.s. nettoomsättningen, justerat för förändringar av lager och pågående arbete, aktiverat arbete för egen räkning, övriga rörelseintäkter exklusive bidrag, kursvinster och reavinster samt inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (så att enbart handelsmarginalen ingår för dessa varor).

Förbrukningsvärde: Med förbrukningsvärde avses värdet av den faktiska förbrukningen använd av företagen under året. Värdet baseras på kostnader för köpta varor och tjänster som använts som insats i produktionen men inkluderar inte löner, sociala avgifter och inköpskostnaden för varor som säljs vidare utan bearbetning (eftersom enbart handelsmarginalen ingår för dessa i produktionsvärdet).

Förädlingsvärde: Förädlingsvärdet är ett mått på den sammanlagda värdeökningen som producerats av företaget (m.a.o. dess bidrag till bruttonationalprodukten) och definieras i Företagens ekonomi som skillnaden mellan produktions- och förbrukningsvärdet.

Totala intäkter: De totala intäkterna inkluderar nettoomsättning, övriga rörelseintäkter, aktiverat arbete och förändring av lager.

Totala kostnader: De totala kostnaderna inkluderar råvaru- och handelsvarukostnader, övriga externa kostnader, personalkostnader samt övriga rörelsekostnader.

Regionala investeringsposter

Bruttoinvesteringar maskiner och inventarier: Årets anskaffningar av posten maskiner och inventarier under materiella anläggningstillgångar. Här ingår alltså nyanskaffningar av materiella anläggningsstillgångar samt förbättringsutgifter som stadigvarande höjer värdet på materiella anläggningstillgångar.

Nettoinvesteringar maskiner och inventarier: Årets anskaffningar minus årets avyttringar av posten maskiner och inventarier under materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget fått vid försäljning av den materiella anläggningstillgången.

Bruttoinvesteringar byggnader och mark: Årets anskaffningar av posten byggnader och mark under materiella anläggningstillgångar. Här ingår alltså nyanskaffningar av materiella anläggningsstillgångar samt förbättringsutgifter som stadigvarande höjer värdet på materiella anläggningstillgångar.

Nettoinvesteringar byggnader och mark: Årets anskaffningar minus årets avyttringar av posten byggnader och mark under materiella anläggningstillgångar. Avyttringar avser den intäkt företaget fått vid försäljning av den materiella anläggningstillgången.